سید محمد خاتمی:

جمهوریت نظام مورد تهدید جدی قرار گرفته است

سرویس سیاسی – سید محمد خاتمی در پیامی به دومین کنگره سراسری حزب توسعه ملی ایران اسلامی تصریح کرد: "مهم‌تر و تأسف آورتر از محروم ماندن بخش‌های مهمی از جامعه و جریان‌های مختلف از داشتن نامزد مطلوب خود آن است که میزان بودن رأی مردم و مبنا بودن آن برای نظام سیاسی نفی می‌شود.

وی در این پیام آورده است: با اظهار خوشوقتی از برگزاری دومین نشست سراسری حزب توسعه ملی ایران اسلامی، موفقیت همگان و گشایش در کار احزاب و جریان‌هایی که خیر ملت و کشور را می‌خواهند و با کمال تأسف راه‌های تأثیرگذاری آنان در جامعه تنگ است را از خداوند منان خواهانم.

انتخابات واقعی نماد نظام‌هایی است که مردم سالاری را پذیرفته‌اند و به نوبه خود استحکام‌بخش اصل زرین «حق حاکمیت مردم بر سرنوشت خویش» است.

اگر دست‌آورد بزرگ انقلاب اسلامی، «جمهوری اسلامی» است که در آن رأی آزادانه مردم اصل و میزان است، طبعاً باید انتخابات فرصت و زمینه‌ای باشد برای حضور هرچه بیشتر مردم با گرایش‌های مختلف در صحنه، و امید و اطمینان یافتن مردم به اینکه با رأی خود راه رسیدن به آرمان‌ها را کوتاهتر و امکان تحقق و برآورده شدن خواست‌ها و نیازهایشان را بیشتر می‌کنند.

آنچه این روزها در جریان معرفی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری رخ داده است، ناشی از رویکرد، برداشت و اقدامی است که پیش از این هم عرصه را بر انتخاب مردم تنگ کرده و این‌بار بی‌پرده‌تر و بی‌پرواتر ظهور و بروز داشته است.

مهم‌تر و تأسف‌آورتر از محروم‌ماندن بخش‌های مهمی از جامعه و جریان‌های مختلف از داشتن نامزدِ مطلوبِ خود آن است که میزان بودنِ رأی مردم و مبنا بودن آن برای نظام سیاسی نفی می‌شود و در واقع جمهوریتِ نظام که مبتنی بر رأی آزاد ملت است و روز به روز هم کم‌رنگ‌تر شده است، مورد تهدید جدی‌تر قرار گرفته است و هیچ جریانی با هر وابستگی و رویکردی که دارد نمی‌تواند و نباید نسبت به این خطر بزرگ بی‌تفاوت باشد!

مصباحی‌مقدم؛

تصور کشورداری با آرای اندک خطای بزرگی است

سرویس سیاسی – مصباحی مقدم: از رسانه‌ها استدعا می‌کنم که پیام‌هایی را بازتاب دهند که حکایت از واقعیت نقش مردم در نظام جمهوری اسلامی دارد. واقعیت نیز آن است که اگر ملت نخواهند، از نظام چیز باقی نمی‌ماند.

انتخابات ریاست جمهوری نزدیک است و آنطور که تحلیل گران از ماه‌ها قبل گفته‌اند، میزان مشارکت اصلی‌ترین دغدغه آن است. اکنون اما با نزدیک شدن به انتخابات و در شرایطی که بخشی از جامعه به خاطر حذف نیروهای خود، ناراحت هستند و مساله مشارکت جدی‌تر از هر وقت دیگری می‌نماید، شاهد برخی اظهارنظرهای عجیب هستیم که رای مردم و نقش مردم در جمهوری اسلامی ایران را زیر سوال برده و به سخره می‌گیرد! دریک نگاه خوشبینانه میتوان رعیت تلقی شدن مردم، تذکر به ضرورت فرمانبرداری، کافر بودن آنهایی که رای نمی‌دهند یا عبادت خواندن انتخابات و ... را سهوی دانست اما لازم است که پیش از دیر شدن به آثار و تبعات منفی آن اشاره کرد.

بدیهی است که ارسال هر پیامی مبنی بر کم ارزش بودن رای مردم و بی‌نیازی نظام جمهوری اسلامی ایران از مردم؛ هیزم به آتش کاهش مشارکت ریخته و تبعات بدی به همراه خواهد داشت.

انتقاد از رویکردی که برخی آقایان دانسته یا نادانسته در پیش گرفته‌اند و تذکر دربار پیامدهای آن از سوی دلسوزان نظام نیز مورد تاکید است. مثلا غلامرضا مصباحی مقدم، سخنگوی جامعه روحانیت مبارز از این رویکرد انتقاد کرد و گفت: «بنیان‌گذار جمهور اسلامی ایران امام خمیتی (ره) است و نگاه ایشان نگاه به مردم بر این مبنا بود که همه چیز متکی به مردم است. به اعتقاد امام نظام مشروعیت خود را علاوه بر جایگاه الهی از آرای مردم و حضور مردم می‌گیرد. رهبر معظم انقلاب نیز بارها بر نقش ویژه مردم در نظام جمهوری اسلامی تاکید کرده و گفته‌اند که این نظام از بالا که همان رهبری است تا سطوح مختلف همه متکی برخواست و رضایت مردم است».

وی افزود: «آنچه که بنده اعتقاد داردم این است که نظام جمهوی اسلامی بر اساس اسلام و نه دموکراسی غربی مبتنی بر فرامین الهی و رضایت و پشتیبانی مردم است. یعنی اگر مردم همراهی نکنند، نظام موجودیت نخواهد داشت. اگر مردم نمی‌آمدند نظام جمهوری اسلامی برپا نمی‌شد».

این فعال سیاسی اصولگرای در ادامه گفت: «امیرالمومنین (ع) در خطبه شقشقیه در نهج البلاغه از حضور مردم سخن گفته و می‌فرمایند (یک ترجمه ساده و روان) که اگر مردم حجت را بر ما تمام نکرده بودند و اگر خداوند از ما نخواسته بود که بر گرسنگی گرسنگان و ظلم ستمکاران آرام نگیریم، من عطای حکومت را به لقایش بخشیده و به همان کسانی که پس از رحلت پیامبر (ص) خلافت را به دست گرفتند، واگذار می‌کردم. این یعنی اقبال و اصرار مردم بود که سبب شد حضرت علی (ع) به میدان بیاید.»

مصباحی مقدم تاکید کرد: «بنابراین مردم بعد از جایگاه الهی در حکومت اسلامی، نقش اول را دارد و من عنوان حکومت اسلامی را غیر از این نمی‌دانم. معتقدم که اگر امام طی سالیان با نظریه ولی فقیه نظریه حکومت اسلامی را دنبال می‌کردند همین حکومت مبتنی بر رضایت و خواست مردم را مد نظر داشتند لذا اگر برخی رای مردم را زینتی تلقی کنند، این با مرام امام و رهبری سازگار نیست».

سخنگوی جامعه روحانیت مبارز تاکید کرد: «اینکه برخی تصور کنند با آرای کم هم می‌توان اداره کشور را به دست گرفت، خطای بزرگی است و سخنشان با رویکرد امام و رهبری همخوانی ندارد. هم امام میزان را رای ملت می‌دانستند و هم رهبر انقلاب مدام از مشارکت پرشور گفته‌اند و اصرار دارند که مردم پای صندوق آمده و آگاهانه رای بدهند. هر نتیجه‌ای که حاصل شود، خواست مردم است و اصل بر همین است».

وی در پاسخ به اینکه ارسال پیام‌هایی با مضمون کم‌ارزش شمردن رای مردم به جامعه چه تبعاتی دارد؟ گفت: «من از رسانه‌ها اعم از صداوسیما و روزنامه‌ها و ... استدعا می‌کنم که اینگونه پیام‌های شاذ و اندک را درشت نکنند، مطرح نکنند و مکرر بازتاب ندهد. باید پیام‌هایی را بازتاب دهند که حکایت از واقعیت نقش مردم در نظام جمهوری اسلامی دارد. واقعیت نیز آن است که اگر ملت نخواهند، از نظام چیز باقی نمی‌ماند».

سخنگوی شورای وحدت:

مهم‌ترین اقدام ما تلاش جمعی برای پیروزی رئیسی است

■ **سرویس سیاسی – شورای وحدت که در این دوره از انتخابات ریاست جمهوری آقای رئیسی را کاندیدای اصلح معرفی کردند، وعده داد که در دولت احتمالی سیدابراهیم رئیسی مشکلات داخلی و خارجی برطرف خواهند شد.**

گفتگوی انجام شده با منوچهر متکی سخنگوی شورای وحدت را در ادامه می‌خوانید:

*** با توجه به عدم احراز صلاحیت برخی از داوطلبان از سوی شورای نگهبان که انتقادات جریان‌های سیاسی مختلفی را به همراه داشت، این دوره از انتخابات ریاست جمهوری را چقدر رقابتی می‌دانید؟**

مانند همه دوره های دیگر انتخابات باید از حاکمیت قانون تمکین کنیم. قانون در این زمینه مشخص کرده جایگاهی که باید صلاحیت ها را تأیید کند، کجاست و باید از تصمیم گیری آنان تبعیت کنیم. از اولین ابزارهای جامعه مدنی هم همین تبعیت از قانون و مقررات است.

دو جریان در کشور وجود دارد، یک زمانی می گفتند راست و چپ و یک زمانی می گفتند محافظه کار و اصلاح طلب، زمانی می گفتند اصولگرا و اصلاح طلب، اصلاح طلبان این مزیت را دارند که وقتی روی کسی اجماع می کنند، همه تبعیت می کنند. اما نیروهای ارزشی همیشه اینگونه نیستند. در سال ۹۲ اصلاح طلبان روی یک نفر اجماع کردند، اما اصولگرایان کاندیدای بسیاری داشتند و همان برای باخت نیروهای ارزشی و انقلابی کفایت می کرد.

در حال حاضر هم از کاندیدایی که تایید شدند طیف‌های مختلف فکری در میانشان هست و فکر می کنم که اصلاح طلبان به راحتی برایشان امکان اجماع وجود دارد و البته با توجه به کسانی که از کاندیدای ارزشی و اصولگرا انصراف دادند، امکان اجماع در میان اصولگرایان هم وجود دارد.

*** پس از اعلام نتایج بررسی صلاحیت های داوطلبان و اعتراضاتی که شاهدیم، مشارکت مردم در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری را چطور ارزیابی می کنید؟**

مشارکت پایین مردم در انتخابات مجلس یازدهم، ایجاد نگرانی کرد. دشمنان ما و تبلیغات چی های آن سوی آب، بسیار امیدوار شدند که بسیج شوند برای اینکه مردم را وادار به تحریم انتخابات کنند تا در انتخابات حضور پر رنگی نداشته باشند و در نهایت یک شکست سیاسی برای ایران رقم بخورد.

به تعبیر مقام معظم رهبری ما به دنبال یک انتخابات پرشور و با نشاط هستیم که این امر مقدمات می خواهد، یکی از مقدمات آن این است که احزاب سیاسی به مسئولیت عضو جامعه مدنی بودن خود عمل کنند و به عنوان یک حق، مردم را دعوت به مشارکت کنند.

امام خمینی (ره) این امکان را به وجود آورد که مردم حق انتخابات و مشارکت داشته باشند و در تعیین سرنوشت خود سهیم باشند. احزاب باید ایجابی به میدان بیایند و اعلام موضع کنند و از کاری که باید پرهیز کنند این است که خلاف مبانی حکمرانی نباشند و نگویند ما رأی نمی دهیم یا در انتخابات شرکت نمی کنیم. به نظر من کسی که چنین برخوردی دارد، در واقع تمام مقررات کشور را زیر پا می گذارد و به چنین فردی نباید جایزه داده شود.

آخرین نکته سهم دولت در برپایی یک انتخابات پرشور و بانشاط است، دولت از انتخابات گذشته مجلس به این سو اشتباهات بسیاری داشته است، مهم ترین آن این بوده که مردم را به نارضایتی کشانده که در انتخابات مجلس یازدهم شرکت فعالی از خود نشان ندادند. دولت باید نسبت به مشارکت فعال مردم سهم و وظیفه برعهده بگیرد و آن وظیفه این است که به خاطر نارسایی هایی که در حکمرانی داشته، از مردم عذرخواهی کند.

زمانی که دولت یازدهم بر سر کار آمد به دلار ۳ هزار تومانی اعتراض کرد، اما امروز که دولت دوازدهم رو به پایان است، دلار ۳۰ هزار تومانی تحویل مردم می دهد. در تدبیر افزایش قیمت بنزین طوری عمل کرد که آن مصیبت و فتنه برای کشور به وجود آمد. به اعتقاد من دولت و رییس دولت باید از مردم عذرخواهی کنند، این امر قدری فضا را برای مردم تلطیف می کند. اما به طور کلی باور شخصی من این است که انتخابات پرشور و با نشاطی خواهیم داشت و مردم مشارکت فعالی در انتخابات ریاست جمهوری خواهند داشت.

*** مهم ترین اولویت رییس دولت سیزدهم باید رسیدگی به چه مسایلی باشد؟**

مسایل اقتصادی و معیشت مردم باید فوری ترین توجهات رییس دولت آینده باشد، باید در این بخش بر برنامه های کوتاه مدت متمرکز شود و سریعاً به مشکلات و معضلات مردم رسیدگی شود چرا که مردم در شرایط بسیار دشواری هستند.

*** شورای وحدت در این دوره از انتخابات ریاست جمهوری از آقای سیدابراهیم رئیسی حمایت می کند، چطور به نامزد مشترک رسیدید و چرا آقای رئیسی را انتخاب کردید؟**

در بررسی شرایط کشور و ارزیابی از حکمرانی ۸ ساله گذشته ما به این نتیجه رسیدیم که ریل گذاری کشور داری در ۸ سال گذشته هم به لحاظ راهبردی و هم به لحاظ تاکتیکی دارای اشکالات فراوانی است. ما از خدمات مثبت همه دولت ها تشکر می کنیم، اما در ارزیابی باید ببینیم که آیا چارچوب های اساسی کشورداری، مبانی انقلاب، وظیفه اجرایی در کشورداری درست طراحی شده و نقشه راه تنظیم شده و مهم تر اینکه آیا درست اجرا شده است؟

ما در ارزیابی دولت کنونی طی ۸ سال گذشته ناگزیریم با کمال تأسف بگوییم که از ناکارآمدترین، ناموفق ترین و پراشتباه ترین دولت های بعد از انقلاب است. ما معتقدیم که نه مسایل اساسی کشور درست دیده شده، نه مسایل داخلی کشور درست تدبیر شده و نه مسایل خارجی کشور منطبق با ملاک ها و معیارهای انقلاب اسلامی و آموزه های امام(ره) و رهنمودهای مقام معظم رهبری تدبیر شده است. بنابراین ما در پایان کار دولتی هستیم که قویاً معتقدیم باید یک سوزن بانی و یک ریل گذاری صحیح و تحول آفرینی در امر کشور داری به وجود آید. ما معتقدیم که به دلیل بی کفایتی ها، علی رغم اینکه فساد، اختلاس، رشوه خواری، سیستماتیک در کشور نیست یعنی جایی از نظام بنای چنین رویکردی را ندارد، اما به دلیل بی توجهی دولت، متأسفانه در افکار عمومی القا می شود که گویی فساد سیستماتیک در کشور حاکم است.

اختلاس های هزاران میلیاردی، زد و بندها با مراکز قدرت توسط صاحبان ثروت و رانت خواری ها، برای مردم این تلقی را ایجاد کرده که حکومت آنها را فراموش کرده و شنوای حرف های آنها نیست، برای حکومت و دولت دردهای مردم لمس و حس نمی شود. مانتیجه چنین نگاهی را در انتخابات گذشته مجلس دیدیم، کاهش مشارکت مردم در انتخابات مجلس نشانگر این است که نسبت به کارگزاران جمهوری اسلامی بدبین شدند در حالی که ما در مقاطعی از انقلاب وقتی احساس یکرنگی، یگانگی و از جنس مردم بودن مسئولین را شاهد هستیم، مردم با دل و جان به میدان می آیند. مردم در چهل سال گذشته هر جا لازم بود، نقشی بیافرینند این نقش را به زیباترین، درست ترین و کامل ترین شکل ایفا کردند. مردم هشت سال جنگ را اداره کردند، مردم سختی های تحریم ها و مشکلات را تحمل می کنند، اما نابرابری ها و بی عدالتی ها را تحمل نمی کنند.

وقتی شهید رجایی در این کشور رییس جمهور بود، برای برگزاری جلسه ای با تعدادی از نمایندگان مجلس اول در روزی زمستانی به منزل ایشان رفتیم، در منزل شهید رجایی از سرما می لرزیدیم، او مقداری کشمش آورد و گفت که کشمش بخورید تا گرم شوید چون نفت ما تمام شده و دیگر کوپن نفت هم نداریم. چنین مسئولینی که از جنس مردم هستند قاعدتاً مردم را تا آخر خط پای صحنه نگاه می دارند.

ارزیابی ما این است که این معیارها و ملاک های ارزشی نظام که انقلاب به این دلایل به وجود آمد و امام خمینی (ره) داعیه حکمرانی و حکومت شخصی نداشت و آمد تا یک ملاک و معیار حکمرانی در جامعه ایجاد کند، در وضعیت مناسبی نیست.

ما احساس می کنیم که شرایط کشور مناسب نیست و معمولاً مشکلات دولت ها از دو منبع ناشی می شود، یک نداشتن یک نقشه راه یا نقشه راه نادرست، یعنی تدبیر حکمرانی نداشتند و دوم کارگزاران نظام، اگر رییس سازمان خصوصی سازی بحث خصوصی سازی را در واگذاری امکانات دولتی به خود واگذار کند، «نه از تاک نشان ماند و نه تاک نشان.»

ما فکر می کنیم که در اداره کشور دو نوع مدیریت وجود دارد، یک مدیریت، مدیریتی است که پنج کشتی پر از بنزین را از سواحل ایران با پرچم کشورمان راه می اندازند، سه اقیانوس را طی می کنند و از کنار ناوهای جنگی تهدید کننده آمریکا عبور می دهند و به یک کشوری در آمریکای لاتین می رسانند و بنزین ها را تخلیه می کنند، پول بنزین را با طلا می گیرند و به ایران باز می گردند. مدیریت دوم این است که مرغ مورد نیاز مردم را از کشتارگاه تا دست مردم نمی توانند برسانند و بعد برای حل مشکل مرغ، قرارگاه مرغ و تخم مرغ درست می کنند در صورتی که قرارگاه برای اداره موضوعات کلان کشورداری است. این مدیریت درستی نیست و به شخص آقای رییس جمهوری انتقاد و اعتراض داریم، آقای رییس جمهور نزدیک به یک سال و نیم است که تمام کشور داری را با یک ماسک و از داخل یک اتاق انجام می دهد. مردم می پرسند آیا خون رییس جمهور از خون روسای قوای دیگر قرمزتر است که آنها در میان مردم در استان ها می روند و مشکلات مردم را می پرسند و دنبال راه حل ها برای حل این مشکلات هستند، اما ایشان از اتاق خود تکان نمی خورد. یا برای بودجه کشور که سالی یک بار در مجلس مطرح می شود و باید تصویب شود، صدها نماینده و کارکنان مجلس در پارلمان حضور دارند و ایشان حاضر نمی شود که در پارلمان از بودجه کشور دفاع کند. آقایان در عاج فیل نشستند و از راه دور می خواهند کشور داری کنند، چنین چیزی مقدور و قابل انجام نیست. مردم ما به این سبک کشورداری معترض هستند بنابراین هم در تدبیرها و هم در نمادهای شخصی و شخصیتی معتقدند که دولت درست عمل نمی کند. وضعیت سیاست خارجی که بسیار نامناسب تر است، انقلاب اسلامی را به امام خمینی (ره) می شناسیم و بزرگترین هدیه او به ملت ایران استقلال کشور بود. یعنی ما مستقل خودمان تصمیم می گیریم، نه تحت فشار و تصمیم دیگران. در این کشور در دوره شاه، وکلای مجلس را شاه و آمریکایی ها تعیین می کردند و با پیروزی انقلاب اسلامی این قاعده به هم ریخت، اگر بنا باشد در مباحث و موضوعاتی که با آن مواجه هستیم بگوییم کدخدا را داریم در حقیقت همان اقدام شاه را انجام دادیم و از آنان تبعیت کردیم. وقتی می گویید که ما با کدخدا می بندید به آمریکا القا می کنید که ما بدون تو جایی نمی رویم و این نگرش اشکال مبنایی دارد. آقایان این شعر فارسی را با این نگاه برای خود ساختند: «بی همگان به سر شود، بی غرب به سر نمی شود!» امام خمینی (ره) آمدند که بگویند آمریکا منشأ قدرت نیست، حق منشأ قدرت است، ما بر اساس منطق حق صاحب قدرت می شویم، نه براساس زور و زر.

آمریکایی ها معتقدند که ما چون قدرت نظامی داریم، زور داریم، بنابراین منطق ما باید پذیرفته شود، اما امام خمینی (ره) می گویند: قدرت ما منطق ماست. یعنی قدرت ما از منطق حق ما بر می خیزد چون به حق هستیم پس قدرتمند هستیم و آمریکا ۴۲ سال است که می خواهد با این منبع قدرت یعنی منطق حق امام خمینی مقابله کند ولی نمی تواند، دولت و کارگزاران نظام ما باید تبلوری از این باور باشند، عملکردشان باید نمادی از این نگرش باشد، نقشه راهشان برگرفته از این راهبرد باشد و جهان بینی باشد.

متأسفانه این دولت اینگونه نیست لذا در موضوعات سیاست خارجی هم که خواست میدان داری کند، موفق نبوده است یعنی آمریکایی ها بردند تا نهایی کردن برجام و بعد هم گفتند که ما از برجام خارج می شویم. ما بیش از ۱۹ سال است که اسیر پرونده هسته ای هستیم و مشکل داریم، ما در این ارزیابی معتقدیم که چنین دولتی حتماً باید تغییر کند. چنین مبانی حتماً باید تغییر پیدا کند و متحول شود و لذا در شورای وحدت که یک مثلث احزاب ارزشی و انقلابی، اقشار و جامعه روحانیت مبارز است، با چنین ارزیابی به دنبال نامزدی می گشت که مبانی فکری و اندیشه ای او با دولت فعلی متفاوت باشد، عملکرد او در مسئولیت هایی که بوده نشان دهنده این باشد که با فساد سر سازشی ندارد و با فساد مقابله می کند. من پیشتر گفتم که دو جایگاه یک دولت را موفق یا ناموفق می کنند، آن دو جایگاه یکی نقشه درست حکمرانی و دوم کارگزاران پاکدست است. اگر کسانی در درون نظام و دولت باشند که با رانت، رابطه و فامیل بازی برای خودشان ظرفیت هایی را ساختند و از آن سوء استفاده کردند، می شوند مصداق این شعر که «اگر ز باغ رعیت ملک خورد سیبی. بر آورند غلامان او درخت از بیخ»

در چنین شرایطی نیازمند کسی هستیم که معتقد باشد کارگزار نظام باید پاکدست و سالم باشد. مادر شخصیت، مبانی فکری و خوی و خلق و رفتار اجتماعی، در زندگی شخصی و خانوادگی آقای رئیسی تصویری از پاکدستی، سلامت و نقشه راه درست تحول آفرین می بینیم و اینها ملاک های ما بوده که وقتی در شورای وحدت بحث آقای رئیسی مطرح شد، به اتفاق آرا همه تصویب کردند و پیش از هر شخص و جریان سیاسی دیگری شورای وحدت مصوب کرد که ما از نامزدی آقای رئیسی حمایت کنیم. هرچه جلوتر رفتیم این موضع را تکرار کردیم ایشان به عنوان تنها کاندیدای اصلح ما مورد تصویب قرار گرفت و خوشحالیم که وارد عرصه شدند. شورای وحدت تمام تشکیلات خود در سراسر کشور را به کار می گیرد و با ستادهای مردمی که در جای جای کشور ایجاد می شود به طور کامل و یکپارچه از نامزدی آقای رئیسی حمایت می کند.

*** معتقدید اگر سیدابراهیم رئیسی رییس دولت سیزدهم شود، ما شاهد حتی یک فساد در کشور نخواهیم بود و همه مشکلات کشور برطرف می شود!؟**

آقای رئیسی مقابله با فساد و عدالت خواهی را با خون خود عجین کرده است یعنی سیدابراهیم ریسی را به عدالتخواهی و فساد ستیزی می شناسند. در دو سالی که ایشان رییس قوه قضائیه شد، به واسطه اقداماتش این باور در میان مردم به وجود آمد. چنین شخص و شخصیتی وقتی در مصدر اجرایی امور قرار بگیرد، نمی تواند از هویت خود جدا شود، او قطعاً عناصری پاکدست را به عنوان دولت خود بر سر کار خواهد آورد و وقتی دولت را از وجود عناصر رانت خوار و فاسد پاکسازی کردید در واقع ۸۰ درصد اطمینان را ایجاد کردید که خطایی صورت نمی گیرد، اما وسوسه ها وجود دارد، ۲۰ درصد باقی مانده باید تکیه بر نظارت و مراقبت باشد.

برای اینکه هر حکومتی از گوشه و کنار مملکت بداند چه خبر است، نباید فساد به سراغ مسئولین بیاید و سپس وقت و انرژی را صرف قابله با این فسادها بگذارند بلکه مسئولین باید به سراغ فساد بروند، فساد قبل از اینکه محقق شود را دنبال کنند. آنچه که من بر اساس شناخت شخصی خود و بر اساس شخصیتی که از آقای رئیسی سراغ دارم، این اطمینان را دارم که ایشان تمام توان خود را برای مقابله با فساد و ایجاد تحول در کشور داری به کار خواهد گرفت. تمام توان خود را برای پاسخگویی به فوری ترین مطالبات مردم به کار خواهد گرفت. طبیعی است که کشور مشکلاتی دارد و ممکن است که شما صد در صد تلاش کنید و به دلیل موانع و مشکلات ۶۰ درصد نتیجه بگیرید، اما مهم این است که دولتی تمام توان خود را به کار بگیرد. حتماً آقای رئیسی اگر نزدیک ترین منصوبین او دچار لرزشی شوند، او هیچگونه حمایتی از آنها نخواهد کرد، دقیقاً برعکس برخی از روسای جمهور که برخورد با منصوبین و مرتبطین با خود را خط قرمز قرار می دادند.

*** چرا به جای آقای رئیسی از داوطلبان نظامی یا آقای لاریجانی حمایت نکردید؟**

در مورد اینکه چرا از سایر داوطلبان حمایت نکردیم که نباید دلیل بیاوریم. ما اگر از کسان دیگری به جز آقای رئیسی حمایت می کردیم، شما باید دلیل آن را سوال می کردید. بنابراین قاعدتاً باید این سوال را از کسانی کنید که گزینه شان اشخاص دیگری غیر از آقای رئیسی است!

*** یعنی آقای رئیسی را تمام و کمال می دانید؟**

بله دقیقاً!

*** اما برخی بیان می کنند با توجه به تجربه حقوقی آقای رئیسی بهتر بود که او در قوه قضاییه می ماند و ریاست جمهوری را به مدیر اجرایی قوی تری می سپرد.**

پاسخ بنده به این تحلیل این است که در قوه قضائیه دو نوع پرونده داریم، پرونده دعاوی بین الناس یعنی خلاف ها و جرم ها و بزهایی که در سطح جامعه صورت می گیرد، اما ۸۰ درصد پرونده های قوه قضائیه در سال های اخیر پرونده اختلاس های هزاران میلیاردی است که ریشه اعتماد مردم را نسبت به نظام می سوزاند.

وقتی این پرونده ها را ریشه یابی می کنیم، می بینیم که یا خط مستقیم یا نقطه چین وصل به دولت هستند، رییس سازمان خصوصی سازی کارخانه را خصوصی می کند، اما برای خود! مدیر عامل بانک اختلاس هزار میلیاردی می کند و بعد به کانادا فرار می کند، هیچ رانت خواری و فسادی در کشور به لحاظ اقتصادی صورت نگرفته مگر اینکه عواملی در یک وزارتخانه داشتند، کسانی برای آنان کارسازی کردند و امکان این حرام خواری را برای آنان به وجود آوردند، حال که پرونده ها اینگونه است، اصل ریشه را باید درست کرد، یعنی آقای رئیسی مبارزه اش با فساد در قوه قضاییه با شاخ و برگ هاست، او باید به قوه مجریه بیاید تا با ریشه ها برخورد کند و این اتفاق انشاالله خواهد افتاد.

*** اخیراً اعضای شورای وحدت دیداری با آقای رئیسی داشتند، در این جلسه رئیسی در صورت رییس جمهور شدن، چه وعده ها و قول های به اعضا داد؟**

بعد از اینکه آقای رئیسی ثبت نام کردند، آیت الله موحدی کرمانی به عنوان رییس شورای وحدت و رییس جامعه روحانیت مبارز از ایشان دعوت کردند که دیداری با هیات رییسه جامعه روحانیت و هیات عالی شورای وحدت داشته باشند، ایشان هم پذیرفتند. طبق روال باید در جایی که آقای رئیسی مستقر است برای دیدار ایشان می رفتیم، اما ایشان ترجیح دادند در جایی که خانه معنوی ایشان هست و سالهاست که عضو جامعه روحانیت مبارز هستند از مهمانشان که اعضای شورای وحدت و هیات رئیسه جامعه روحانیت است، میزبانی کنند. نشست ما یک نشست صمیمی، راهبردی و کاری بود. مبحث اصلی این نشست بحث انتخابات ریاست جمهوری بود و ما ابراز خوشحالی کردیم از اینکه ایشان نهایتاً تصمیم گرفتند که به عرصه کارزار بیایند.

*** درباره منصوبین یا اعضای کابینه صحبت یا پیشنهادی شد؟**

ما در مورد دولت آینده یا کسانی که ایشان می خواهند به کار بگیرند هیچ صحبتی در جلسه نداشتیم، اما در این جلسه پیرامون شکل گیری شورای وحدت، مأموریت های کوتاه مدت و بلند مدت شورای وحدت، ساختار و اهداف شورای وحدت به ایشان گزارش دادیم. یکایک دوستان و اعضای هیات عالی در مورد انتخابات، مباحث محتوایی انتخابات، نحوه تعامل در تبلیغات انتخاباتی و بسیاری از محورها و موضوعات دیگر مرتبط با انتخابات اظهار نظر کردند و پیشنهاد دادند و دیدگاه های خود را به اطلاع آقای رئیسی رساندند و ایشان بسیار تشکر کردند و خواستند که این انتقال نظرات ادامه داشته باشد. در این جلسه خانم های عضو هیات عالی در مورد زنان و خانواده و مسایل اجتماعی از این دست مباحث و نقطه نظراتی و همچنین توقعات خود را مطرح کردند که آقای رئیسی با طمأنینه، تواضع و حوصله یک به یک حرف ها را شنیدند و بعد پاسخ دادند. پاسخشان هم این بود که ما برای ایجاد تحول در کشور داری آمدیم.

*** با توجه به تجربه شخصی خود در عرصه سیاست خارجه، شخص خاصی را به عنوان وزیر خارجه، دولت بعدی پیشنهاد ندادید؟**

خیر. اصلاً ورود به چنین بحثی نداشتیم.

در حال حاضر مهم ترین اقدام ما تلاش جمعی برای پیروزی آقای رئیسی است. تصور من این است که ایشان شناخت خوبی نسبت به افراد صاحب نظر، کارشناس، مدیر و مدبر دارند و نه در حوزه وزارت خارجه بلکه در حوزه های اقتصاد، فرهنگ و بخش های مختلف حکمرانی، از این ظرفیت هایی که در اختیارشان هست، استفاده خواهند کرد.

*** نسبت به عملکرد وزارت خارجه در هشت سال گذشته نقدی دارید؟**

بله. در سیاست خارجی اگر تکیه بر داشته های خودمان و ظرفیت های داخل نکنیم، وادادگی بر ما تحمیل می شود و وادادگی بزرگترین آفت برای یک سیاست خارجی است. در سیاست خارجی شرایطی پیش می آید که قصد می کنیم از آن برای مسایل داخلی بهره برداری کنیم و آنجا دچار اشتباه و اشکال می شویم. دولت یازدهم بعد از اینکه مجوزهای گفت و گو و مذاکره با طرف های خارجی و آمریکایی ها را به طور مشخص گرفت، فکر کرد که سریعاً می تواند برجام را به سامان برساند و لذا در رفتار دولت نوعی ذوق زدگی و شتاب زدگی مشخص می شد در حالی که سیاست خارجی میدانی برای عجله نیست، در مذاکرات اگر طرف مقابل احساس کند که شما عجله دارید یا وضعیت فوق العاده و خاصی دارید، او طمأنینه در پیش می گیرد. اشتباه در سیاست خارجی این است که شما بیایید همه نیاز کشور را به طرف خارجی وصل کنید و بگویید آب و نان ما برجام است، این رویکرد هم در داخل توقع ایجاد می کند و هم به طرف خارجی خط دادن است که همه چیز ما بستگی به شما دارد در حالی که یک برخورد مدبرانه اینها را نمی طلبد.

برجامی را تصویب کردیم که می توانست بهتر از این باشد، من فقط یک نکته می گویم و آن اینکه اگر همان حقی که ما برای آمریکا و ۱+۵ قائل شدیم مبنی بر اینکه چنانچه ایران به برجام عمل نکرد و تخطی از برجام کرد، آنها حق ماشه دارند و می توانند ما را به شورای امنیت ببرند، ما هم در مذاکرات این حق را برای ایران می گرفتیم که اگر آمریکا تعهدات خود را در برجام عمل نکند یا از برجام خارج شد، بتوانیم آمریکا را به شورای امنیت بکشانیم. حال «تو خود حدیث مفصل بخوان ازین مجمل»

جنس های راهبردی اشکال در برجام وجود دارد، علت آن هم این بود که به مردم قول دادند که همه چیز در برجام حل می شود و عجله داشتند و می خواستند مساله را تمام کنند در حالی که طرف مقابل این ذوق زدگی و عجله را رصد می کرد. اما به هر حال برجامی تصویب شد، آمریکا در مجلس تصویب نکردند، ما در مجلس تصویب کردیم و بسیاری از مسایل دیگر.

امروز باید چه کنیم؟ مذاکرات برجامی تمام شده و عملیات برجامی باید انجام شود یعنی اجرای تعهداتی که کردند. پیوستن ما به سازمان ها و معاهدات بین المللی دو وجه دارد، وجه اول، پذیرش تعهدات و وجه دوم، بهره مندی از امتیازات، چون شما وقتی عضو یک پیمانی می شوید باید برای شما امتیازی داشته باشد، به عنوان مثال در زمان شاه و رژیم گذشته عضو NPT شدیم، این عضویت برای ما تعهد ایجاد کرده که به موضوع عدم انتشار امکانات هسته ای پایبند باشید یعنی به طرف سلاح هسته ای نرویم. تمام دعوای ۱+۵ هم این است که از حق مسلم خود در بهره مندی از انرژی صلح آمیز هسته ای برخوردار نشویم. مذاکرات برجام انجام شد و چارچوبی هم توافق شده و امروز با یک آمریکایی مواجه هستیم که چهار سال است از برجام خارج شده و دولت جدیدی هم که سر کار آمده هنوز تغییری در رفتار او نمی بینیم، اما چارچوب را تعیین کردیم که سه شرط دارد: لغو تحریم، راستی آزمایی، انجام تعهدات.

*** نظرتان در مورد احیای برجام و مذاکرات وین چیست؟**

مذاکرات وین اگر منجر به این موضوع شود که آقایان لغو تحریم ها را بگیرند، ما به آنها دست مریزاد می گوییم و تشکر می کنیم اگرچه هفت سال دیر این کار صورت می گیرد. اما اگر نتوانستند لغو تحریم ها بگیرند که من خیلی خوش بین نیستم، در آن صورت شجاعت داشته باشند و به مردم بگویند که دولت های آمریکا جانورانی غیر قابل اعتمادی هستند

بیست و سومین سال انتشار اقتصاد کیش